Joanna Grzanka
Dwujęzyczna Polsko-Angielska Prywatna Szkoła Podstawowa w Poznaniu
Ewa Grzanka
Szkoła Podstawowa w Brzozie

Sprawności, miejsce na wiedzę osobistą ucznia w klasie szkolnej

Sprawności to element metody harcerskiej, a raczej scoutingu stworzonego przez Roberta Baden Powella na początku XX wieku. Sprawność to zestaw kilku zadań, które prowadzą do zdobycia nowej wiedzy, ale przede wszystkim umiejętności.

Na przykład sprawność „Znawca ptaków" będzie składała się z zadań dotyczących ornitologii, a sprawność „Artystka" będzie rozwijała wiedzę o sztuce i prowadziła do zdobycia nowych umiejętności malarskich.

Celestyn Freinet zainspirowany pomysłem scoutów, wprowadził sprawności do klasy szkolnej. Dziś nauczyciele Freinetowscy w Polsce kontynuują jego pomysł. Sprawności w klasie szkolnej są realizowane w formie zadań obowiązkowych lub dodatkowych. Nauczyciel tworzy zestaw sprawności - wymyśla ich nazwy oraz kryteria realizacji zadań. Uczniowie wybierają sprawność, która ich najbardziej interesuje i wykonują zadania. Na zakończenie prezentują efekty poszukiwań i zdobywają odznakę. Technika sprawności jest odpowiedzią na potrzebę decyzyjności, samodzielności, ale przede wszystkim dziecięcą potrzebę dzielenia się własną wiedzą. Potrzeba decyzyjności realizowana jest podczas wyboru sprawności przez ucznia oraz wyboru formy jej realizacji. Rolą nauczyciela w technice sprawności jest wspieranie i inspirowanie ucznia, wszystkie decyzje dziecko podejmuje samodzielnie. No właśnie, SAMODZIELNOŚĆ - sprawności to zadanie indywidualne, które ma wzbudzać w dzieciach przekonanie: „To JA wybieram sprawność i to JA jestem odpowiedzialny za jej realizację". Możliwość decydowania i samodzielne działania budują w dzieciach sprawczość, która wpływa na motywację do dalszych działań i poszukiwań. Przeładowany program szkolny ogranicza swobodę ucznia w codziennych poszukiwaniach edukacyjnych. W klasie szkolnej brakuje miejsca na dziecięce dzielenie się własną wiedzą, doświadczeniami czy odkryciami. Dobrze napisana sprawność tworzy okazję doświadczania nowego, ale i dzielenia się tym, co już znamy. Realizacja sprawności kończy się, prezentacją efektów swoich poszukiwań z reszta klasy - to właśnie tu tworzy się przestrzeń dla wiedzy osobistej dziecka w klasie szkolnej.

Sprawności to technika znana od wielu lat, jest sprawdzona przez tysiące scoutów na świecie i setki uczniów z klas freinetowskich. Jest prosta w wykonaniu i w wprowadzeniu. Przynosi niesamowite efekty w rozwijaniu posiadanych i odkrywaniu nowych zainteresowań dziecięcych. To co, zdobywasz sprawność „Twórcy sprawności"?

Jeśli potrzebujesz inspiracji skorzystaj z naszych sprawności poniżej lub katalogu sprawność harcerskich.

Sprawność
SPORTOWCA

	Zadania:	Zaliczenie
1.	Wykonałam/em lapbook'a lub prezentacje na temat wybranej przez siebie dyscypliny sportowej.	
2.	Regularnie wykonuje ćwiczenia sportowe. Poprowadziłam/em 3 rozgrzewki dla mojej klasy.	
3.	Stworzyłam/em ranking 5 najbardziej popularnych dyscyplin sportowych w Polsce.	
4.	Przeprowadziłam/em wywiad z trenerem, sportowcem lub fanem sportowy, na temat jego "początków" w sporcie.	

Termin zakończenia:

Sprawność
ARCHITEKTA

	Zadania:	Zaliczenie
1.	Wykonałam/em prezentację na temat stylów architektonicznych.	
2.	Zaprojektowałam/em i zbudowałem model nowoczesnego domu.	
3.	Wiem, czym zajmuje się architekt i jakie są jego zadania.	
4.	Wymyśliłam/em pomysł na zmianę w przestrzeni naszej szkoły. Stworzyłam/em projekt tego pomysłu.	

Termin zakończenia:

Sprawność
MATEMATYKA

	Zadania:	Zaliczenie
1.	Stworzyłam/em 3 trudne zadania z treścią, zadałem je mojej klasie.	
2.	Wymyśliłam/em własną zagadkę/ grę matematyczną.	
3.	Wiem, czym są magiczne trójkąty matematyczne i stworzyłam/em własny magiczny trójkąt.	
4.	Stworzyłam/em lapbook'a na temat znanego matematyka.	

Termin zakończenia:

Sprawność
FILMOZNAWCY

	Zadania:	Zaliczenie
1.	Obejrzałam/em 3 filmy.	
2.	Stworzyłam/em recenzje wybranego filmu.	
3.	Stworzyłam/em ranking 3 filmów i potrafię uargumentować swój wybór.	
4.	Wiem, czym zajmuje się reżyser i jakie ma zadania.	
5.	Wybierałam/em jego reżysera i znalazłem na jego temat 5 ciekawostek.	

Termin zakończenia: